

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: ژوندي خيالونه

ويناوال: ډاکټر کبير ستوری

خپروونکی: پښتونخوا چاپنې مرکز، پېښور

د چاپ شمېر ۵۰۰ ټوکه

د چاپ کال ۱۹۹۷ هـ

د چاپ ځای: ليوال خپرونې

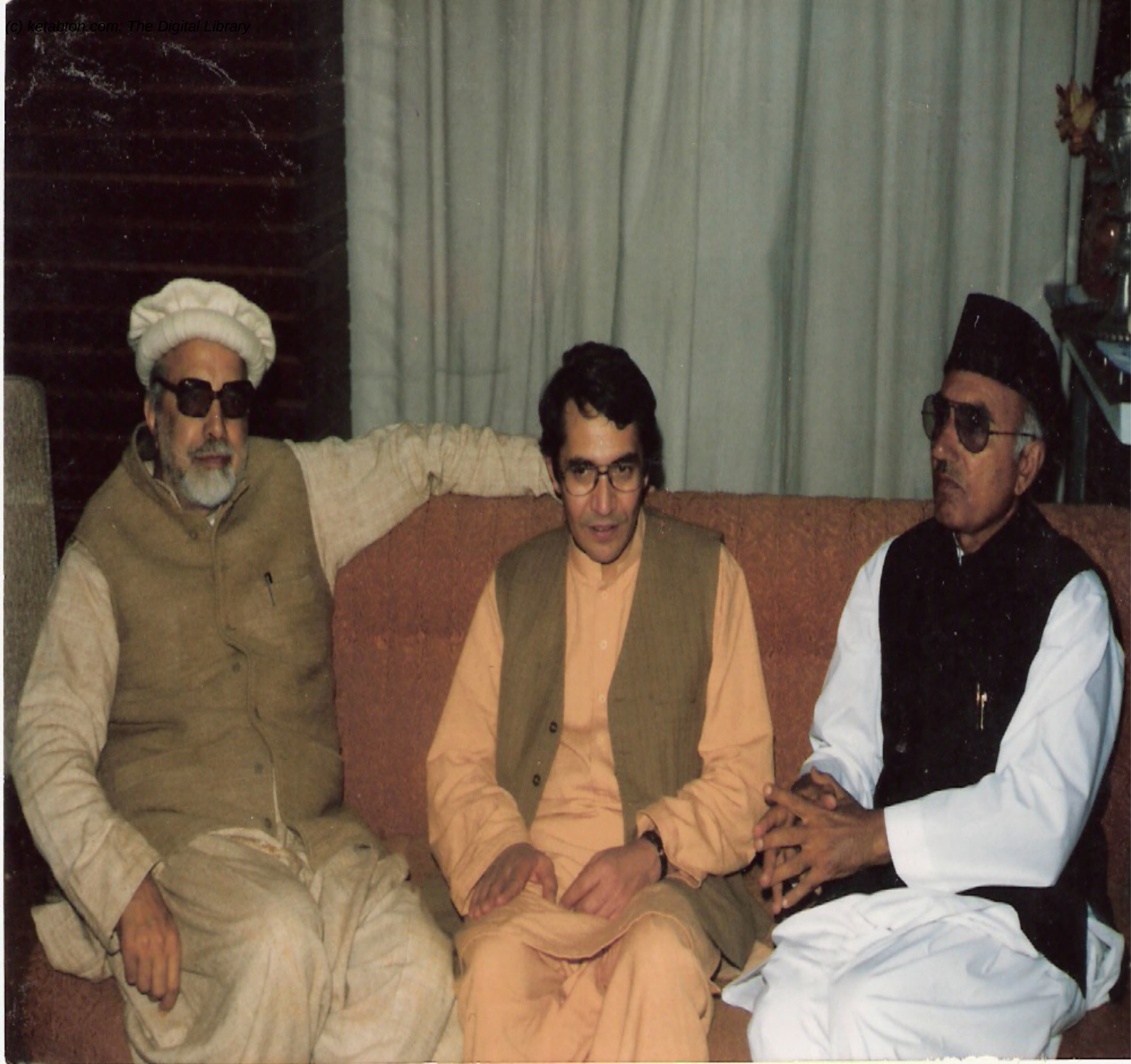
ډيزاين: آسياسافت، ټليفون ۳۰۷۰۶، پېښور

د کمپيوټر په مخ اډو نکی سمسور مېښي

ډالۍ

خپل دروند مشرد پښتون قامی وحدت لارښود
محمد افضل خان «خان لالا» ته چې د پښتنو د
يووالی او ابادۍ خيالونو ته ئې ژوند وربخلی دی
خپل ژوندی خيالونه د زړه له کومې ډالۍ کوم.

ډوکتور کبير ستوری

په عکس کې کين اړخ ته د عوامي نېشنل پارټۍ مشر چې د دې
کتاب سريزه ئې ليکلې ده، مينځ کې د پښتنو د ټولنيزو لښو
گوند مشر چې دا کتاب ئې ليکلی دی او ښي اړخ ته د پښتونخوا
قومي پارټۍ مشر خان لالا محمد افضل خان چې دا کتاب ورته
ډالۍ شوی دی ليدل کېږي.

سريزه

په تيارو کې ځلانده ستوری

څوک په رضا د ملکه نه ځي
يا ډير غريب شي يا د يار د غمه ځي

ددی لیک په تندی لیکلی شوی لنډی یوه مشهوره ټپه ده، او تر اوسه پوری د پښتنی دنیا د زړه آواز دی، ماته نن د کبیر ستوری په تعلق را پاده شوه.

زمونږ دا ستوری د کونړ د طبعي ښکلا د لمنی نه د جرمني د صنعتي تمدن د غر غور فضا ته رسولو کې د يار د غم ډيره برخه ده، البته يار ئې هیواد دی، ځکه ئې نن ټول ژوند یوه داسی روښانه هنداره ده چې پ کې د ده د زړه، ذهن، فکر او عمل هراړخ کې د وطن مینه او د ملت درد جوت او تو (گرم) ښکاري، که دی تحصیل (تعلیم) کې لکیاوی که د روزی پ ټاییا مصروف وي، نو "دستدر کار او بایاروي"، او چې دی دوران کې څه وخت پیدا کړی هغی کې هم د نوي تمدن او تهذيب په مست او رنگین آزاد ماحول کې سیل، تفریح او مزی چرچی نه کوي بلکه د هیواد او ملت د پاره نول اوزیار کوي، د ذهن هر قوت، قلم هر کش او د وخت هره شیبه (لمحہ) خپل اولس کې که هیواد کې دی که بیرون دنیا کې، د وطن د مینۍ او خدمت را اولرزوي، ملي احساس پیدا کړي، دییداری وینه گرمه کړي او تش نس غیرتي اولس نه د فومي وحدت یو قوت

جوړ کړي، چې د خپل جنت هسې وطن د کورونو او بهرنو غاصبانو د زپلو، لوټلو او خرابولو نه اوساتي او د زمکې په مخ تری په رښتیا جنت کوړ کړي، په دغه لیونئ مینه او رښتني هوډ په جرمني او یورپ کې هو ورځ او شپه لگیا دی د وطن والو د تیارولو (آماده کولو) راغونډولو او منظم کولو دنده ئې د عمر سره سمه خپله کړې ده، ددی د پاره ئې د هیوادوالو ذهن روښانه کولو او د مرام لاره رتړولو د پاره ئې قلم هم د لاسه غورزولی نه دی او لرو بر پښتونخوا ته ئې هم ځان رسولی دی، تر خپله وسه ئې د ملي تحریک او ژواک خدمت کړیدی او کوي، تردی چې د یو شاعر او انسان په حیت ئې احساس جمال د بشري حسن نه هم متاثر (اغیزن) کړی نو زموږ په ستوري د ملي ژوند د بنایست د احساس چپه رانښي او دی د ژوند په غرزو پرزو او د ادب او شعر په ذوق کې د خپلې خاوری او اولس ترجمان شي، رښتونۍ پښتون شي، چې د شعرونو مجموعه ژوندي خیالونه لکه دده د نور شعري او نثري ادب زما ددی وینا ثبوت دی، هر څوک چې ئې لولي دا خوند او رنګ به پکې ویني.

زه چې د خپل ښاغلي ستوری دا کتاب ژوندي خیالونه بیا بیالولم، نو هر ځل پکې راته دده د خپل ملي مرام سره د ژوری او عمري (عمر سره سمې) مینې خصوصاً د سوچه پښتو او سپیڅلې پښتونولۍ د غیرتي احساس او لیوني تړون داسې شعرو فن ښکاري چې په ښکلي رنګ کې د خاوری، ننګ او د وینې غورزنګ د مثالي اشعارو رنګینه او خسینه جامه اغوستې وي، اوس چې دا څو الفاظ لیکم نو د خپلې رایې د ثبوت د پاره هم راته ډیر اشعار راوپاندې شول، خو زه چې اوږد دل نه غواړم نو هغه دلته نه لیکم او ددی کتاب په معنوي او ادبي اړخونو هم بحث کول نه غواړم،

«مشک آنست که خود ببوید نه که عطار بگوید»

المختصر زمنونرد مسافر ستوری دا کلام ژوندي خیالونه په
پښتو ژبه، د پښتني وینې او مینې د پښتون د ننني او پروني
زخمونو او صبابي ارمانونو او پښتو او پښتونولۍ د ژوند او
مستقبل د پسرلي وړمۍ دي.
دلته دده دا شعروو لیکم چې د خوشحال بابا واخلې، د
فخرافغان بابا او تر ستوری پوری د هر نگیالي مشر کشر پښتون
ارمان دی.

دا ستوری د پښتون د خپلواکۍ به هله روڼ شي
چې واړه پښتانه په یو مرکز ټول شي جرگه شي

اجمل خټک

اکوړه خټک، پښتونخوا

۱۸ اپریل ۱۹۹۷

د وعا

د مینې د بښمنان واړه مین او عاشقان کې !
یاربه د انسان !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یاربه د جهان !
چې هر یو تن مین شي په انصاف او عدالت
د زور نه وي نفرت
سوله ارامۍ شي او ژوند ون وي د عزت
د هر قام او ملت
بنسټ او لسولۍ شي چې هر تن وی په امان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یاربه د جهان !
چې نشته نوم د ښکیلاک او د زبېښاک شي په دنیا کې !
قایمه ورورلې شي
هر څوک په کار لگیا شي د ژوند ون په ارتقا کې !
پدی لار کې سیالي شي
شریک شي او لسونه ټول په گټه او تاوان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !

یاربه د جهان!
نقشه کې د نړۍ جوړه د ستوری پښتونخوا کې!
چې زړه د اسیادی
توان د انفاق په پښتنو کې راپیدا کې!
چې لوی ارمان زما دي
بچی مې د وطن ټول د پښتو په لار روان کې!
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې!
یاربه د جهان!

د ژوند چار

د ژوند په چار کې چا دنیا او چا عقبا واخيسته
چا د غم دروند پيټی په سر کې چا خدا واخيسته

چا د نسيه حورو په تمه زاهدی غوره کړه
چا ميخانه په اجاره د عشق د دنیا واخيسته

چا په دولت باندې زړه بایلو د زړپرسته شولو
چا پکې بنکلی خوښول او چا بنکلا واخيسته

چا پکې خيټه مړوله عشق ئی نه پيژنده
چا جانان غېږه کې راتينگ کړ چا لिला واخيسته

چا د بيريو د شرنگانه سرودونه جوړ کړل
د خزان غيږ کې پسرلی د ژوند نه سا واخيسته

د کونړ ستوری پاس په هسک کې خلیده ويل ئی
ما پکې مینه د پښتو او پښتونخوا واخيسته

ارمان

تضادونه د ټولنې ارمانونه راپيدا کړي
ارمان مورد نظريو ده لوړ خيالونه راپيدا کړي

نظري چې اولسي شي سمه او غرشي خوځولي
د ارمان پوره کيدو ته غورځنگونه راپيدا کړي

ياد د ټول قام د يووالي د پښتون د ننگ تاريخ دی
ياد اميد دی د ليدلو د پيښو د ننگونه راپيدا کړي

په ډگر د قامولي کې پښتون هله سيالي کړای شي
چې راټول ټول په پښتو شي خوزښتونه راپيدا کړي

کور زمونږ واک ئې پردی دی دا ترڅو به وي تر کومه
غيرت څه شو چې خپل واک او خپل حقونه راپيدا کړي

اووښتون ذهني پکار دی د قامي ژوندون لپاره
چې سياسي تاريخ ژوندی کړي نهضتونه راپيدا کړي

عقل پوهه ستوری دواړه لوگی کړی لسه پښتونه
چې ارمان د ازادۍ ته نوښتونه راپيدا کړي

لوړه

که افغان دی که پټان که رو هیلا
واړه نوم دیو پښتون دی بر ملا

خوله اره د پښتون په نوم یادیرم
دغه نور نومونه ایښي دي بل چا

پښتون اصل نور نومونه دي رنګونه
داد خان لالا افضل خان ده وینا

که په هر رنګ مې څوک بولی و دی بولي
دې کې خوښه خپله خپله د هر چا

دامې لوړه د پښتو سره به مرمه
ستوری نه دی بې پښتو ژوند ته پیدا

دازدی کلان

گلان شسته خو ډوب ولاړدی اغزو کې
پیغلي غواړي چې ئی و تومبې کمخو کې

ځلمی اوس دی امتحان د مینې اخلی
پاتې رانه نه شی د گلوپه راوړو کې

که گلان د ازادی راوړی ځلمه
بیا پیغلی یادوي دې په مسرو کې

د مجنون لیلای کیسی به خلک پریردی
ستاد مینې کیسی کېږی به حجرو کې

پلوشی به د اسمان ستوري خپرې کړی
رنائی به شی د ژوند په تروږمو کې

د سور پوښانو دود

خیال مې ځلمی دی او په فکر کې مستي لرمه
د نوي ژوند په میوتنده ماتولی شمه

د خوشحال خان قلم او توره کې هستي لرمه
د باچا خان د سور پوښانو دود ساتلی شمه

ملامي ترلې د وطن د ازادۍ د پاره
د پښتنو د ابادۍ او سوکالۍ د پاره

ڊڪي پيماني

تا چي د سرو شونڊو قلنگ کي بهاني پريښودي
زه ستا ملنگ شوم ما د ٽول ڄم ميخاني پريښودي

ستاد اوربل لاندې مي جوڙه ڪره ديره د ميني
د عشق نشو ڪي مي د ميني خزاني پريښودي

مجنون ليلا نه لاس په سر شو چي ئي ته وليدي
بلبل هم ٻي ڪي د گلونو تراني پريښودي

چي ستاد سپين مخ په رها باندې ئي زره بايلو دو
پتنگ د شمعي سره نوري ياراني پريښودي

چي ستاد تورو زلفو سوري ئي په ډيره پريوت
شيخ په ثنا ڪي دې د حورو افساني پريښودي

ستا عاشقان مي رقيب ان شو خو ما وگهله
د ميني ننگ ڪي د پښتو مي نښاني پريښودي

چي ستاد خولي د ميو خوند مزه ئي وڅکله
ستوري ساقې ته ڊڪي ڊڪي پيماني پريښودي

د ميرويس بابا پگړۍ

بچې دې د پښتون ډير شي که لروي او که بر
هر گوت کې دې پيدا شي د خوشحال نيکه لښکر

د پت ښيگړۍ توري ورورولي ئې جوړه خټه
په ننگ کې ئې اښکلی د پښتون هډه او تېر

پښتو او پښتونوالي وروڼی کې ئې ونغاړه
ای پلاره د ميرويس بابا پگړۍ کره ورپسر

چې سر ټيټ نکړی غير ته ازادی سندرې وائی
او توري د ښکيلاک ته ئې سينه وی لکه سپر

د توري او قلم خاوند چې هر پښتون بچی شي
نو هله به روښانه شي بيا ستوری د سهر

یورپی پېغله

دا ده یورپی پېغله پری ئې ږده چې څه کوي
قید پابندی نه منی هر څه په خپل زړه کوي

ستا پدی کې څه کار دې بد کوي که ښه کوي
جوش د مینې تن کې شته چیرته الوته کوي

الوژي به کوم پلو چیرته به د مه کوي
چاته به بیا وځاندي چا غېږ کې به شپه کوي

چاته به ورغاړه شي چاته به کاته کوي
ستوري ته همدا بس دې تش چې تماشه کوي

تورتهم او رڼا

د تضادو جوړه شوی دا دنیا
د رڼا وجود تورتهم نه دی پیدا

تیارۍ نښه د رڼا د موجودیت ده
که تورتهم نه وی نو به وی رڼا

که غم نه وی خوشحالي چیرې نه وی
خوشحالي شته ځکه غم شته دی اشنا

غم پسې د خوشحالي راتگ جبرې دی
داسې شپه نشته چې نه ئې شته سبا

دا تیارۍ د ژوند ورکېږې سبا کپړې
د سبا ستوری راخیژی خامخا

د قام بچی

پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی
پت او ښیگره ، توره او ورورولی پښتنو کې شته دی

پښتانه یو دي یو تاریخ او یو کلچر لری
یوه ئې ژبه ننگ پښتو ئې هر تېر لری

د غیرت ښی د مشرانو په شملو کې شته دی
پښتو کوي پښتونولی د قام بچو کې شته دی

پښتون قامونود دنیا کې پخوانی قام دي
وتی ئې نوم دي ننګلیالی او میرنی قام دی

د ازادی مینه ئې وینی د رگو کې شته دی
پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی

میلمه پالنه ئې صفت ده لوی دیری لـرینه
په ټنگ ټکور منگی رباب تودی حجری لریـنه

رڼا د ژوند ئې د هسک ستورو پلوشو کې شته دی
پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی

يارانی

ته لا خبر نه ئې چې دې څه وکړي کانی
پریرېده دا خبری نور د تیری زمانی

کې ایرېده موزیم کې چیری بیا وروسته پکار به شی
اوس نه پکار پېرې نوی شوی ترانی

مه یادوه ماته دې د یار د غیږ مزی چرچی
جوړی د قام قتل ته وی دغه یارانی

نشته قاتلانود ملت ، ته په اولس کې ځای
جوړی که خپل جرم ته هر څومره کړی بهانی

چا چې ابادئ په نوم ودانه دنیا ورانه کړه
څنگ به کړی ابادی ستوری ورانی ویرانی

کتاب او قلم

که وخت راغی سراو مال به کرم فدا
ستا په مینه زما گرانې پښتونخوا

ستا په عشق کې چې عمری مې دې ملگری
یو کتاب او بل قلم اشنا زما

پسرلی

خوښ مې پسرلی دي ځکه ټولو موسومونو کې
شني جامې اغوستي طبيعت وي سمه او غرونو کې

وخت که د ځوانۍ د کال وي دائي د ځوانۍ وخت دي
ژوند او ځواک پيدا شي ونو بوټو په رگونو کې

ځوان د مين زړه شي هم ئي فکر په ځوانۍ راشي
ځانگي د گل ځانگو کې د زلفو په ټالونو کې

مست شي بلبلان په باغيچو کې ميلي جوړی کړي
گرمی ترانی د بلبلانوي بنونو کې

ستوری ئي د سترگو په کمره کې عکاسی کوي
رنگ دیار د شونډو ویني پانود گلونو کې

نوی نغمی

چې دی شونډی زما شونډو ته نژې شوې
رانه پاتې پیماني د میخانې شوې

ستاد سرو شونډو په میو چې شوم روږدی
نوی ژوند، نوی رباب، نوی نغمی شوې

نوی شوه د ژوند نغمه نوی سندرې
ارادې مې شوې غښتلې پښتنې شوې

زړه مې مست شو خیال مې وسپړل گلونه
هره خوا د پسرلي خوږې وږمې شوې

چې د ستوري نه ئې فن د مینې زده کړ
په پښتو هم د بلبلو ترانې شوې

غنى

هم سياسى، هم ادبى، هم فلسفى دى
دا اتل د پښتونخوا نوم ئې غنى دى

غنى كړى خدای هنر او پوه ادب كې
د پښتون حلمى سياست كې نوښتى دى

فلسفه كې د ځان ورك شي ليونى شى
بى پروا دى رښتيا وائى رښتونى دى

هوبنڀيار ليونی

ځانته وائی لیونی چې ډیر پوهېږي
غنی و او سایل هم لیونی کېږي

د هوبنڀيار لیونی دا کره خاصیت دي
چې ځنځیر د پابندی شلوی بیلېږي

لیون توب ئی وسیله د ازادۍ ده
لیونو ته څوک څه نه وائی غږېږي

د پښتو د ادب پلار اجمل خټک هم
د ژوندون د ارتقا جنون خوښیږي

ستوری هم پابندي نه منی با غی دی
اوسی ځمکه کې اسمان کې پاس ښکاريږي

شني غوتي

شني غوتي د خانگو په سرو کې ټوکيدلی دي
بنکاري د انډوک سونډوک سيلی ونی شاربلی دي

نور به پسرلی وی د ژوندون ناوی سينگار به شي
تللي بلبلان د بني په لوري الوتلی دي

بيا به جونی خنو کې گلان د ازادی کېږدي
وينس دي غيرتونه او ذهنونه او ختلی دي

جوش د قام د مینی د حلميانو په رگو کې شته
مستی ولولی د قام وللی راپاريدلې دي

ستوری د قلم په څوکه کر، د خپلواکۍ کوه
چا چې څه کرلي هم هغه څه ئې ريبلي دي

باغي د نيا

تخيل باغي دنيا ده پابندي نه شته په چا
هله فکربندي ندي، الوتې شي په هر خوا

زه چې تنگ شم له غمونو تخيل ته وتښتمه
هله گرزمه بې غمه له غمونو بې پروا

تال د زلفو ځان ته جوړ کړم ځنگوم پکې فکرونه
راولم ملي يووالی جوړومه پښتونخوا

سپلنی شم د وطنه د پښتو پسرلی جوړ کړم
د ژوندون تیاری شي ورکې روڼ شي ستوری د سبا

ملی تړون

د باچا خان په لار روان ملی تړون دي زموږ
پښتو عزت، پښتو ایمان، پښتو قانون دي زموږ

تور ځنځیرونه ماتوو لوی پښتونخوا جوړوو
فکر پښتون، احساس پښتون، عقل پښتون دی زموږ

د پښتون فکر زلونو کې څوک تړلی نه شي
ازاد پیدا دي غلامی کې لویدلی نه شي

زیرى

ذهنونه اوختلى د حالاتو رنگ بدليري
خه نوى شان خوزښت دى غيرتونه راوينيږي

د ژوند د بى وسۍ تورى تيارى په ورکيدو دي
پښتون په يو مرکز د قامولى باندي ټوليري

ملى غرور او حس د پښتونوالى ژوندي شوي
غوټۍ د ارمانونو غټۍ شوي دي غوږيري

نسيم زيرى راوړي د خوشحال بابا ديري ته
بيرغ د خپلواکۍ د پښتنو جگ شور پيري

دا ستورى د اسمان ورته رڼا کوي ولاړ دي
نقشه کې د نړۍ د پښتونخوا نوم ليکل کيږي

غم کم خوشحالی ډیره

جانانه نوری دا سپیری ورځی د غم تیریري
د خوشحالی ورځی راځی زمونږ په ځم تیریري

بیا به په وچو شونډو وارد خنداگانو راشي
په رقیبانو زلزله به په هر دم تیریري

ژوند یو خو ورځی په دنیا دی ابدی خوندی
بده ده دا څه په بنادی څه په ماتم تیریري

منم احساس د خوشحالی د غم وجود نه پیدا
خو که غم کم خوشحالی ډیره وی ژوند سم تیریري

ستوری بڼه دا ده چې په نیک نوم د چا یاد پاتی شي
که خوشحالی وي او که غم وی نو دا هم تیریري

د سببا رڼا

چې د غم په کور غوغاشي
خوشحالی مونږ کره راشي

د ښکيلاک تیاری شي ورکې
رڼا سپینه د سببا شي

لر او بر پښتانه يوشي
او ازاده پښتونخوا شي

د پښتون چمن زرغون شي
او غوټی ئې په خندا شي

ستوری وائي چې بیا هله
به پوره ارمان زما شي

پښتونخوا ستا اتلان

نه پوهيږم چې په کوم یوڅه ولیکم
پښتونخوا ستا اتلان بې شماره ډیر دي

ولی خان اجمل خټک که افضل خان دي
واړه ستا په مینه مست له سره تیر دي

که دا ستا ټول اتلان زه یادومه
لوی کتاب به د نومونو جوړومه

غنی خان په نوم ئې دلته بس کومه
د ارباب سکندر یاد تازه کومه

د طبیعت قانون

خپل عمل د لاری مل د هر انسان دي
که څوک ښه شي او که بد شي د خپل ځان دي

چې څه وکړی هغه څه به ریبی بیا
دا قانون د طبیعت ددی جهان دي

هر څه درومي پاتې کیږي صرف یادونه
یاد ژوندی د ننگیالیو د کاروان دي

ننگیالی د تاریخ نه مري تل ژوندي وي
که میرویس که احمد خان که باچا خان دي

ما کبیر ستوری خاپوړی په کې کړي
ازادی د پښتونخوا مې لوي ارمان دی

د هنر څولج

جرگه ځم کور په کور د قام ځلميان راتولوم
ملي وحدت د پاره عاشقان راتولوم

پگړۍ د تنگ غيرت چې د نیکونو په سر کړي
بچي د ميرويس خان او خوشحال خان راتولوم

خدمت کې چې د قام او دوطن نه سترې کېږي
د توري او ميرانۍ جوړ ځوانان راتولوم

د فن هنر څولۍ چې قامولۍ باندې سينگار کړي
ليکوال هنرمندان او فنکاران راتولوم

د ستورو قافيلې چې ورسه هسک کې بدرگه ځي
ډولۍ د ازادۍ ته ننګياليان رتولوم

د ژوند راز

دا فلسفيانو فلسفو کې شته
تمه د سبا تورو تيارو کې شته

ژوند چې شئ ژوندی غم ئې ملگری شي
مړي نه کړي غم ، غم په ژوندو کې شته

شرنگ د زلونو ئې سرودونه شي
خیال د ازادۍ چې ئې مغزو کې شته

رسی به منزل ته خامخا د ژوند
ځواک د حرکت چې ئې پښو کې شته

راشه چې د ژوند په راز دې پوه کمه
راز د نوي ژوند ستورې شعرو کې شته

میره د بنایست

خوب کې مې بیګا د ازادۍ ناوې لیدلې وه
ځانته مې ډیوه د نوی مینې لګلولې وه

زلفې ئې ټالونه بهارونه و وږمې وی
شوندې ئې ګلونه و خوندونه و خوږې وی
سترګو کې رنګونه و، رازونه و، درنې وی
میره د بنایست وه ټولو ښکلو کې ویاړلې وه
خوب کې مې بیګا د ازادۍ ناوې لیدلې وه

ژوند د خپلواکۍ و د یووالې په نغمو کې
ساز او سرودونه و دیرو د پښتنو کې
ګرم اتڼونه و خوشحال بابا حجرو کې
ستوری خپل قلم ته د غیرت شمله تړلې وه
خوب کې مې بیګا د ازادۍ ناوې لیدلې وه

د سړيتوب ټول

زه پښتون يم پښتنی زما جهان دي
سړ او مال مې د پښتو ځنې قربان دي

په پښتو باندې ژوندي په پښتو پاييم
پښتوننگ پښتو غيرت پښتو ايمان دي

چې پښتون وي خامخا به پښتو کاندې
پښتو ټول د سړيتوب عزت او شان دي

په پښتو کې ارزښتونه د ژوندون شته
د ژوندون سټوري پښتو په لار روان دي

د مینى لوظا

غلی ئی وکتل مسکی شوه لاره
د کوخی گوت کې راته وه ولاړه

د مینى لوز کې راتینگ کړمه
چکرت ته ووتو د سیند په غاړه

ما ویل کودرد سرکاهو مې یاد شو
دی ویل کله به ځو هلته دواړه

د زلفو بارئې له وېونه کوز کې
یوه شیبه چیرته په چرت کې لاره

بیا شوه راوړاندې راته غوږ کې وویل
سوچ ډیر ضرور دی د وطن په شاړه

د قام وطن نه سپلنی دی کړه ځان
ستوری په عشق کې سر ساتل مه غواړه

د مینى لاری

چاویل چې د مینى لاری وړانسی دي
درومی قافیلی پری ورروانسی دي

زه د نسیه حورو مین نه یمه
خوښی زمانغدی سوداگانى دي

زه یم د وطن په ازادۍ مین
لوری سردری ئې په ماگرانى دي

وینه کې مې پت شته دی پښتو شته دي
پاتى له نیکونو مې میرانى دي

جیگه به شمله د خپل نیکه ساتم
تینگى اردى د ستورى خوانى دي

پاڅیره پښتونه!

پاڅیره پښتونه نن د قام او قامولی وخت دي
پریرده تربگنی د اتفاق او ورورولولی وخت دي

وگوره قامونو د دنیا ته چی ازاد شولو
واک ئې خپل راخپل کړلو په خپل وطن کې بناد شولو

خپل جنت وطن کې پښتانه خوار او برباد شولو
واک اختیار ئې نه شته وړې تربی بی سواد شولو

دا حال بدلول غواړي نړۍ کې د سیالی وخت دي
پریرده تربگنی د اتفاق او ورورولولی وخت دي

دا پښتنه خاوره پښتنو مونږنه پښتو غواړي
ننگ غواړي غیرت غواړي میړانه د نیکو غواړي

بیاد خیبر سر کې جگول سرد شملو غواړي
نورد خوشحال خان توره تیره په شرنګیدو غواړي

جوړه پښتونخوا کړۍ د قومی اولسولی وخت دی
پریرده تربگنی د اتفاق او ورورولولی وخت دي

اوس چې مونږ پانه خو ستوری وائی چې ورکېږو مونږ
بیا که چیرې پاڅو نو منزل ته نه رسیږو مونږ

نه کړې انتظار د وخت کاروان ترې پاتې کیږو مونږ
پاڅیره پاڅیره دې کاروان سره مل کیږو مونږ

نور خیالونه پوچ دی د پښتو پښتونولۍ وخت دي
پرېږده تربگنۍ د اتفاق او ورورولولۍ وخت دي
پاڅیره پښتونه نن د قام او قامولۍ وخت دي

د ننگ شمله

څنگ به ښه وي څنگ به ښه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي
په پښتو باندې هر څه وي
کانه یې پوټي پښتانه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

په پښتو باندې ویل وي
په پښتو باندې لوستل وي
په پښتو باندې لیکل وي
هسکه مې د ننگ شمله وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

جوړ ځمما ملي گلشن وي
واک اختیار مې د وطن وي
زرغونه ځمما چمن وي
خوښ خوشحال به ستوري زړه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

د مینى فن

د مینى فن کې مې نیستی نه مخه ښه واخیسته
د قسمت ویش کې مې په برخه میکده واخیسته

زړه مې زلمی شو او نشه مې په مستی راغله
چې مې د قام په مینه ډکه پیمانه واخیسته

د ازدی د لیلیا تړو ته ساقی شومه زه
د تړو تنده ماتول مې په زمه واخیسته

د میو سیند مې د لیلیا منگی د پاره جوړ کړ
د ګودر غاړه مې ریبار ته اجاره واخیسته

د لیلیا مینه کې مجنون د پښتو ستوری شومه
د خوشحال خان قلم او توره مې تیره واخیسته

بلبل

انتقاد چا په بلبل باندې کولو
ویلی سترې ئې کړو ځان پدی بدلو

ما ویل ته د ژوند د رازو څه خبرې
نه پوهیږې د عشق اور کې په سیزلو

که بلبل په شان په گل باندې مین شي
بیا به شپه او ورځ لگیا ئې په غزلو

که د مینې د مې څښل د ستوري زده کړې
انتقاد نه به لاس واخلې د بلبلو

د مینې مور چل

څوک چې په دار د تورو زلفو ځنګیدلی نه شي
هغه د مینې په رازونو پوهیدلی نه شي

د لونګین په لږ ختل چې ورته گران ښکارېږي
په مې د شونډو باندې تنده ماتولې نه شي

د مینې جوړه ده دنیا په مینې ښکلی ښکاري
بې مینې ژوند څه دي په ژوند حسابیدلی نه شي

د وطن مینه کې لوګی او سپلنی چې شي څوک
هغه مین د قام د یاده نه وتللی نه شي

ستوری د مینې مور چل نیسه که مین ئې رښتیا
گنې لیلا د ازادۍ کور ته راتللی نه شي

رسوا مینه

زما وینه پښتنه، پښتنه ساده
پښتو پت پښتو غیرت ابرو زما ده

د پښتو مینې په تور مې که څوک وژنی
زما سل ځله پری خوښه او سلا ده

زه به مې شم نظریه مې نه مړه کیږي
خوره شوي چې په ټوله پښتونخوا ده

رسوا مینه پټولی ستوری نه شي
د پښتو سره ئې مینه بر ملا ده

ستومانی

که د ژوند خبری هرڅومره ترېښې شي
چې دا ستاد شونډه ورنګ واخلي خوږې شي

چې مسکۍ شي جهان واره په خدا شي
خوشحالی شي ورکې ټولۍ انديښنې شي

مسکۍ اوسه چې د غم په کاله غم وي
په منګي او په رباب تودې حجرې شي

لږ قلنګ د سپينۍ خولۍ د ميوراکه
چې بې خونده راته مې د ميځانې شي

د اوربل د سيوري لاندې ئې اوده که
چې د ستوري ستوماني وزې دمې شي

لویه فلسفه

فلسفې به د دنیا راټولومه
د پښتو او پښنونوالي زارومه

د ازما پښتونولي لوی فلسفه ده
څه حاجت د فلسفونو نور و لرمه

د پښتو پښتونولي په لار روان یم
پدی لاره به تر عمره پوری ځمه

د جرگو سیستم خو، ښه اولسولی ده
دا سیستم به د جرگو پراخوومه

د ازما د عزت پت او ننگ قانون دي
د جرگو پریگریه په سر سترگو منمه

چې تمامه پښتونخوا پری شي خوشبویه
هری خواته د پښتو گلان کرمه

ستوری تا که پسرلی د پښتو جوړ کړ
بیا شمله د ننگ به جگه و ترمه

ولې څه دی څه د پاره ؟

خدای دې نه کړي بې هدفه بې مرامه ژوند د چا
بې هدفه بې مرامه ژوند کې نشته دی مانا

ولې څه دی څه د پاره ؟ دا پوښتنی خوتل کېږي
یو علت د پېښې کوری بل هدف غواړی له تا

که ځواب ئې ورکوي شي راته ووايه دواړه
ولی څه له څه د پاره ؟ پیدا کړی خدای دنیا

پیدا کړی ئې ده غم ته که خوښي هم چیرې شته دي
زه چې څوک په ژړا وینم ماله هم راځی ژړا

زه د غم ملگری نه یم خوشحالی سه مې دوستي ده
د ژړا نه مې زړه تور دی راته وځانده اشنا

دا غمونه بې حد ډیر دي غم په وار به ئې کوومه
راته وځانده خندېږه چې زه هم شم په خندا

په خندا په خوشحالیو د منزل په لوری ځمه
ستوری نه دی بې مرامه بې هدف ژوند ته پید

خوبښه

که د چا دا او د چا دا خوبښه ده
ځما د قام خپل ارتقا خوبښه ده

که څوک پردو په غلامۍ نازيږي
ځما ازاد ژوندون فضا خوبښه ده

که څوک د سرو شونډو خوبونه ويني
ځما په ويښه مشغولا خوبښه ده

که څوک د زلفو خيالي تال جوړوي
ځما رښتيا په تال ځنگا خوبښه ده

که څوک نسيه حورو په تمه ناست وي
ځما د لاس په لاس سودا خوبښه ده

که څوک عقبا کې عشتونه غواړي
ځما خوشحاله دا دنيا خوبښه ده

که څوک يورپ کې په بنگلو کې خوش وي
د ستوري خپله پښتونخوا خوبښه ده

نوی سوچ

ساز چي ارمونيه رباب دو کړو سره يو ځای کړله
قام وطن او مينه مې پښتو سره يو ځای کړله

جوړه مې نغمه د ازادۍ کره غږومه ئی
ناوې مې د ژوند د قام ځلمو سره يو ځای کړله

دا د فن لمن به ډکوومه د پښتو ځنی
ما چي پښتونواله د مسرو سره يو ځای کړله

نوی وده نوی سوچ او اند غواړي
پوهه مې د سرد زړه جذبو سره يو ځای کړله

رسي به منزل ته قافیلې د ژوند
ستوری چي رڼا تورو تیارو سره يو ځای کړله

دزلونو شرنگهار

خيال مې ځلمی دی تورو زلفونه تالونه جوړی
د تال ځنگا کې د ژوند ناوی ته خالونه جوړی

د پښتنو دیری حجرې په ټنگ ټکور تودوی
منگی رباب کې د ژوندون نوی سازونه جوړی

د وطن پیغلی چې اوبه تری د قام تېرو ته وې
د گودر غاړې کې منگیو قطارونه جوړی

د پښتونخوا د ازادی او سوگالی د پاره
د اتفاق او دیووالي غورځنگونه جوړی

د فن لمن چې د غیرت او د پښتو ډکه وي
هغه لیکوال هغه فنکار ته گل هارونه جوړی

ستوری تور تم رنګ کوي په پښتني سندرو
دزلونو د شرنگهار نه سرودونه جوړی

گناه د ازل نده؟

گناد ازل نده هـسي تور دي پري لگيري
خبره د حالاتو ده پدي که څوک پوهيري

انسان خوله ازل به بد بخت نه دي پيدا شوې
بد بخته ئې حالات کړي بد قسمته شي کړيري

چې زړه دي وکه زړه نو بد لولي شي حالت
حالات چې شي بدل قسمت پخپله بيا بدليري

هدف که دي قسمت خپل بدلول وي مټی نغاره
برکت دی حرکت کې دا متل دلته چليري

ډيوه د ذهن بله که هدف په لوري درومه
هدف چې ژوند کې نه وي ژوندون مړ اوې شي وچيري

اميد د هدف ساه ده په اميد باندې ژوندی دي
اميد د ستوري شته دی چې پښتون به ازاديږي

د ژوند سا

ژوند چې وي ژوندی له حرکته بیلیدي نشي
مرگ هغه ژوندون دي چې له ځايه خوځیدي نشي

سا د ژوندي ژوند په حرکت کې مالیدلی ده
بې له حرکته ژوندون نشته ژوند کیدی نشي

ځکه دا منم چې حرکت کې پروت برکت دي
گرزنده گیدړ بڼه له زمري چې پاڅیدی نشي

مه دریږه روان وسه هدف ته به رسیږي ته
هغه ډنډه خوسا شي چې اوبه ئې بهیدی نشي

څوک چې خپل قسمت د بد لید و اراده نه لري
لیکه دازل ئې به خپل حال وي بد لیدی نشي

برخه د قسمت که بد لوی نو پسی وگرزه
ورکه پسی نه شي لیلا غیږی ته راتلی نشي

دادی حرکت ستوری د گوتو د قلم نه دي
گینی دا قلم ځانته پخپله څه لیکي نشي

د پښتو لار

مینه مې د ښکلو هم په سر سترگو منلی ده
خو مینه د وطن مې ټولو مینو کې ښاغلی ده

مینه خو یو حس دی د جسمونو پیوستون ندی
زړه د مینې کور دی مینه زړه کې غوړیدلې ده

وینه مې په زړه کې د وطن په مینه مسته ده
تن کې مې جذبه د قامولۍ راپایدلې ده

سوچ کې مې وږمه د ازادۍ او سوکالۍ شته دی
ملا مې د پښتون سیاسي یووالی ته تړلی ده

ځمه د یار غیر ته بې پروا د گړنگونو نه
مینه پښتنه مې په ځوانۍ باندې راغلی ده

ژوند به شي ځلمی د ازادۍ ناوې به راولم
لار مې د نیکونو د پښتو ورته نیولې ده

ستوری د سبا یمه ځلیږمه د غرو په سر
ژوند ته پلوشه د پښتونوالي مې شیندلی دی

مستی

دا مستي د ميو نه ده د خوانۍ جوش پاريدلى
که په ميو کې مستی وی نو دا خم به ګډيدلى

مستی نوم د حرکت دي حرکت نوم د ژوندون
چې روان وي حرکت کړی داسي مړی چاليدلي

په مستيو اتونو د منزل په لوری ځمه
ورک هغه دي په نړۍ کې چې مستي نه وي لويديلى

د مستۍ نه به وانه وړم حرکت کوم خو ځيرم
څوک چې تللى او روان و، دی منزل ته رسيدلى

د پښتو په مينه مست يم پښتونواله مې ژوندون دی
رڼا ستوری د پښتو يم په کونړ کې ځيريدلى

منگی رباب

غم به د ټولو پښتنو کوو
مونږ په پښتو خپله پښتو کوو

مونږ د ژوند چاری په پښتو سموو
پښتونولی په سمه غرو کوو

چې د ازاد ژوندون پیغام رواړي
لټه د قام د ننگیالیو کوو

د ننگه ډکې چې اسمان ته رسي
ویار د مشرانو په شملو کوو

منگی رباب مود حجرو سنگار دي
میلمه پالنه په لیمو کوو

د ژوند تیاو ته چې رڼا بلوي
پام به ستوری په مسرو کوو

لوړ خیالونه

خیر دی اوس به دی اوده کړم د خیالونه په ځانگو کې
لوړ خیالونه نه ورکیري د ژوندون تورو تیارو کې

چې د غم په کاله غم شي خوشحالی مونږ کره راشي
د وحدت گلونه گل شي او ازاده پښتونخوا شي

بیا به تازه گرزومه د کونړ په سردرو کې
ته زما به میلمنه ئې د خوشحال بابا حجرو کې

هری شپې پسی ورځ شته دی دغه شپه به هم سبا شي
سباوون ته وخت ډیر نه دی دا تیاری به ژر رها شي

بیا به تنگ ټکور و همه د رحمان بابا دیرو کې
د سبا ستوری رها کې د پښتو ملی نغمو کې

د سمت برخی فلسفه

ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده
جوړه د رباب د څو غږونو ننه نغمه نده

زه خو دا نغمه په ارمونیه کې هم وهلی شم
هم ئې د سیتار بم زیر پردو کې اړولی شم
هم ئې په شپیلۍ او سورنی کې غږولی شم
دا خود سیتار پینځو تارونو زمزمه نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده
دا نغمه چې وغږیږي زه ئې پیژندلی شم
هری یوی الی د موسیقی نه ئې بیلولی شم
برخو نه سمت په جمعه کله جوړولی شم
دا د سمت برخو د اړیکو اندازه نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده
دا د سمت برخی قانون ټول ژوند کې چلیږي
ډله هم د خپلو غږو شمیر ځینی زیاتیري
تش د څو کسانو غونډه ډله نه نومیږي

دا د سمت برخی فلسفه ده سفسته نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده

نوی فکر

نوی فکر نوی هیلی بدلولی دا زمانه
زړه مینه شوله ځوانه نوی شوله یاران

د ذهنونو او پښتون دی غیرتونه راوینښیری
بیا به شي تمام جهان مې د غیرت په ننداره

اغزی په گل بدلیری خوشبوی د قامولی کړی
بلبل ځان دی سینگار کړی نوی وائی ترانه

بلبلان د پښتو ژبې د ملی وحدت چمن کې
نوی نوی غزل وائی نوی نوی افسانه

د ژوندون تیاری خپیری د سبا ستوری راخیژی
خامخا به زرغونیږی د پښتون قام ویرانه

د پښتونوالی حس

چې مین څوک په وطن وي ترې نه زار شم
چې د قام په درد درمن وي ترې نه زار شم

چې ئی حس د پښتونوالی وي په زړه کې
که زما د سردښمن وي تر نه زار شم

قام

قام ملت خو کلتوری ده استلا
چیری نه دی نژدی ملت پییدا

په نژاد که ملتونه جوړیدی شوي
اوس به وی یو لوی ملت د اریانیا

یابه واړه انسانان صرف یو ملت وی
چې بچۍ دی د ادم او د هـوا
تش په وینه باندی څوک نه پښتون کیږی
چې له خپل کلتور او ژبې وي جدا
چې پښتو او پښتونواله په کې نه وي
پښتون نه دی ستوری وائی برملا

د کونړ سیل

تیارې د بنکیلاک مې نوي دنیا به ووينم
خپل کور کلی حجرې وطن رڼا به ووينم

یاران به میلمانه کړم د حجرو منگي رباب ته
په ټنگ ټکور نغمو کې یار اشنا به ووينم
خو ورځی به په کوریم بیا به لاړ شمه په سیل
دا غرونه د کونړ د شاوخوا به ووينم
د دنگو غرو لمن کې چې د ژوند سندری وائی
د سیند د اوبو شور غورځي نخا به ووينم
چکر د سیند په غاړه مازیگر کې به وهمه
گودرد سرکانو او جلالا به ووينم
د حسن شاهزده کې چې د گودر غاړی ته راشي
دا میره د بنایست او د بنکلا به ووينم
رنگونه د بنایست چې کانو بوتو کې دیره دي
ویالې شینکي باغونه هره خوا به ووينم
بلبلې چې ډاکونو کې د گلو باغبانی کړي
د گل او د بلبل ناز او ادا به ووينم
چې توره د خوشحال ټي جوړه کړی د قلم نه
تر کې هغه ستوری د سبا به ووينم

فلسفې مینه

سترگو کې چې جوړ د بنایستونو تصویرونه شي
زړونو کې پیدا د مینې لوی لوی غورځنگونه شي

مستی کړی جذبي د زړه سور او د مینې بل کاندې
سيزي پری خپل ځان تمام وجود ئې پرهارونه شي

عقل شي بې خود جذبه د مینې غلبه وکړي
مینه ئې ژوندون شي پاتې نور تری ټول کارونه شي

عقل چې په خود شي منطقي هره خبره شي
مینه فلسفي شي منطقي ئې اصولونه شي

ستوری د خپل زړه مینه په عقل هم تللی ده
مینې د پښتو ته ئې پیدا ډیر دلیلونه شي

دالچ

تال کي د زلفو دی تالی ورکړه
یار ته د سرو شونډو دالی ورکړه

ملي خیالونه درنه مراوی نه شي
ذهن ته رنگ د قامولی ورکړه

چي د پښتو گلونه تل سمسور وي
پښتون ته حس د ورورولی ورکړه

د ازادی ملی مرام له پاره
خواک هریو خوان ته د سیالی ورکړه

ستوری که شعروي د لفظونو تصویر
رنگ د پښتو پښتونولی ورکړه

سکرټ

تا چې ټول ځان خپل لوگي کړ د خپل يار نشي د پاره
پتنگان له تانه زار شه ای په عشق کې وفاداره

ستا عادت له نورو بيل دی نور چې کش شي نو اوږد پری
ته چې کش شي نو لنډ پری سوځوی ځان سم دواړه

ته په مینه کې ځان سیزی سوځیدو کې دی نشه شته
عاشقان دی نشه کړی مست خوشحال گرځی خماره

په نشه کې د ژوند راز دی ته ددی راز ئې استازی
تا ستی کړ ځان په عشق کې سپلنی شوي د خپل یاره

ډیوه کله دا ستا سیال ده چې پتنگ ئې نشه نکړ
هسی اور کې سوزوي ئی د نشی گرځي کناره

د فکر پلوشه

پلوشه چې پری د فکر راخوره شوه
د پښتو لیلایي لا پسی نایسته شوه

دلیلونو په ماستوری اثر وکړ
پخوانی مینه مې خوانه شوه توده شوه

زړه او د ماغ

قانون د طبیعت د ماغ روښان شي پیژندلی
د پوهی په رڼا کې حال د ځان شي پیژندلی

د ماغ چې وي روښانه که تیاره تمام جهان شي
پروائی نه شته لاره بیا انسان شي پیژندلی

د ماغ چې وي تیاره د زړه د حاله نا خبر شي
نه سوز د قام د مینې نه ارمان شي پیژندلی

د ماغ او زړه چې یو ځای شي روان غاړه په غاړه
دا ستوري دي گواه کورد جانان شي پیژندلی

توره او قلم

د فن په ژبه سربازي د پښتونخوا واخله
توره قلم دې د خوشحال خټک بابا واخله

د سربازۍ ډکرتنه ځی چې چیری تبری نه شي
شربت د شونډو پریمانه خامخا واخله

میننه د قام د همخولو ځنی پاتی نه شي
د قامولی بیرغ په ډاگه برملا واخله

چې باغیچې د پښتونوالي پرې زرغونې شي بیا
اوچت گامونه د ژوندون د پرمختیا واخله

د مرگ قاصد ته ستوری وائی دا پښتو به کوي
چې مې ازاد ژوندون سیل وکړ بیا مې سا واخله

پښتو

څه حاجت زما د مینې د بل چا شته
چې پښتو د ښایست میره مې لیا شته

پت، ښیگره، توره ورورولۍ ئې هله دی
دا خویونه په پښتو کې په رښتیا شته

او چې ننگ ورسره مل شي نو پښتون شي
د پښتون د نوم د تورو دا مانا شته

پښتونواله کې پیدا پښتو کې لوی شوم
پښتونواله کې مې ژوند او پر مختیا شته

ستورې خپل زړه خو خو ځله امتحان کړ
پکې مینه د پښتون او پښتونخوا شته

ه د ف

ه د ف د پاره لاری په ډیر غور لټوه
لار د پاره خپل هدف مه بدلوه
د ستوری سلا اوری عملی لار ونیسه
که لنډه لار نه وی په اوږده لار ورځه

د بخت ستوری

راته ښکاري حالت دي په بد لیدو کې
او ښتون ذهنی راغلی پښتنو کې

اوازی دي د یوالی خپری شوي
اتښونه دي خوشحال بابا دیرو کې

د ارمان د امیدو غوټی به گل شي
بیا به وټومبي ځلمی گل په شملو کې

بیا واکمن به خپل وطن کې پښتانه شي
پښتونخوا نوم به شي یاد خپلواک ملکوکۍ

د پښتون د سوکالۍ وخت راروان دي
د بخت ستوری ئې ځلیږي تورو شپو کې

بيلتون

د عشق يوڅو جامونه څکمه لاڅومار نه يم
بيلتونه مه را درومه تا ته وزگار نه يم

په پښتني مینه کې ځای د بيلتون نه شته دی
دلته پښتو چلیري د بل قانون نه شته دي

د وفادود پالمه ياد جفا کار نه يم
بيلتونه مه را درومه تا ته وزگار نه يم

ته عاشقان بيلوی د بدبختۍ نښه ئې
چرته چې سربښکاره کړې د بربادۍ نښه ئې

ته د افست نوم ئې مل دی د لار نه يم
بيلتونه مه را درومه تا ته وزگار نه يم

پښتانه واړه يو دې يو ئې دی پت او وطن
خپل منځ کې تانه پریردي ته د وحدت ئې دښمن

زه د وحدت ستوری يم د بيلتون یار نه يم
بيلتونه مه را درومه تا ته وزگار نه يم

رياليسټ

چې د زړه د ارمان ټول وشی مغزو کې
رياليسټ شی زړه د عقل د ليلو کې

رياليسټ شه د امکان سره گام واخله
چې پيدا شي ترقي ژوند پښتنو کې

چې زما بڼکلی وطن راته سمسور کړي
پښتانه د سيالۍ سيال شي اولسو کې

بيا حجرې د قام تودې په ټنگ ټکور شي
د پښتو او پښتونوالۍ په نغمو کې

په اسمان کې ميلی جوړی شي د ستورو
د ژوندون د پسرلي خوږو وږمو کې

د بنایست معجزه

ما چې سوچ دا ستا په تور پیکي کولو
راسره نه و الفاظ ئې د ستایلو

خو شپو ئې د پښتونوالي تر نه درومی
حاجت نه لری د عـطـر و د و هـلو

پیدا کړی د بنایست خدای معجزه ئې
سترگی کله دې مړیـږي په لیدلو

چې د ستوري سترگی ستا لور ته کړی شوی
مزه ور که شوه بل خواته د کتلو

د سترگو جنګ

تا چې ماته په ناز ناز راوکتلو
ما خپل زړه دا ستا په سترگو وبايللو

ستا د سترگو تور زما د سترگو تور شو
زما خوښه شوه ستا خوښه د ليدلو

اوس چې هر لوری ته گوری زه به گورم
پاتی نه شو خه د سترگو جنګولو

ستا په سترگو کې جانانه خه اتر دي
په ستا یلو ئې شوم، د خلکو د ستايل

تور و زلفو په تور تم کې رڼا مخ دی
د سبا ستوری ښکاريړ ئی په ختلو

زاهد ته

ازدئ په قدر هله به سم پوه شی
که شرنگه د زلوندی واوریدله

شپه او ورځ به ئی عبات کوی زاهده
که زمالیلا پښتو دی ولیدله

سربازی

ننگ خود پښتون د ژوند ملگری دی
خی د ننگ میدان ته ننگیالیان بچي

وخت د سربازی ستوری راغلی دی
سر، سره کړی لوبی سربازان بچي

غو بښتنه

د ژوندون په ملي بڼې کي کلان غواړم
د ميو په محفل کي ياران غواړم

چې حجرې د پښتنو پري شي راگرمي
د منگي او د رباب فنکاران غواړم

ملخان او گونگتن مي پکار نه دي
د ډيو او د رڼا پتنگان غواړم

چې په ورځو کي رڼا کوي روان وي
هغه ستوري د سباد اسمان غواړم

پښتونخوا

مونږ پښتانه يو ځانته خپله پښتونخوا غواړو
سياسي تاريخ ژوندی کوو نوي دنيا غواړو
پښتونولي پالو مونږ
اولسولي پالو مونږ
ټولنولي پالو مونږ
وروري موند غلامی نه وتی سا غواړو
مونږ پښتانه يو ځانته خپله پښتونخوا غواړو
دا خپل وطن خپلوو
دا خپل چمن خپلوو
دا خپل گلشن خپلو
پخپله خاوره کې خپل واک اقتدار بيا غواړو
مونږ پښتانه يو ځانته خپله پښتونخوا غواړو
د خوشحال خان بچي يو
د ميرويس خان بچي يو
د ايمل خان بچي يو
د باچا خان په لار روان ستوری رڼا غواړو
مونږ پښتانه يو ځانته خپله پښتونخوا غواړو

بې وطنه باچا

تش جامونه چې بله شي نو پری څه
دا محفل چې بې اشنا شي نو پری څه

چې ئې واک اختیار زما په لاس کې نه وي
که دا ټول جهان زما شي نو پری څه

چې ئې لیچو کې اغیار کوی خوبونه
داسې ښکلی که لیلا شي نو پری څه

چې قدر په خپل کور کلی کې نه وي
بې وطنه که باچا شي نو پری څه

زور هغه دی چې د خپلو متهو زور وي
چې ئې زور پردی امسا شي نو پری څه

ستوری ستا د رنځ درمل کولی نه شي
دا طبیب که مسیحا شي نو پری څه

د ميو قبله

ذکات د مینې یارته ورکولو کې ثواب دي
ارمان د مین زړه پوره کولو کې ثواب دي

پرهیز له سر شونډو محبت کې ناروا دي
سری شونډی مچووه په مچولو کې ثواب دي

چې غل د محبت شي د ښکلا په نندارتون کې
روا ورته دا غلا ده غلا کولو کې ثواب دي

وطن باندی مین یم پښتونخوا مې معشوقه ده
په عشق کې د وطن سر څارولو کې ثواب دي

دا ستوري د اسمان ئې له ښایسته رڼا اخلي
قبله ده د مینو په لیدلو کې ثواب دي

تا به خه ویلی ماته

چې تنکی مازیگری وی لمړ قابو په پریوته وي
او یو بڼ وي د گلونو بس یوازی زه او ته وي

جذبہ گرمه وي د زړونو عقل تللی وي بیدیا ته
تا به خه ویلی ماته، تا به خه ویلی ماته

تا به ماته ویل سندرې د بلبلو
که دردونه د وطن د غم خپلو

که دی ویلی کشالی د ژوند کره شاته
تا به خه ویلی ماته، تا به خه ویلی ماته

تا به ماته د مجنون لیلای کیسی کړي
که د ژوند د ناکردونه دی گیلی کړي

که دی ویلی خوله ساتلی مې ده تا ته
تا به خه ویلی ماته، تا به خه ویلی ماته
تا به ماته ویل د مینې داستانونه
که د قام د ننگیالیو تاریخونه
که دی ویل ستوری وطن مه پرېږده ماته
تا به خه ویلی ماته، تا به خه ویلی ماته

گودر

هيلي شوي پيغلی په وربل کې گل تومبل غواړي
منگي په سردی د گودر غاړی ته تلل غواړي

د عاشقانو ننداری او تماشی د پاره
لنډی بازار د منگو تيو جوړول غواړي

پښتون حلمی ته چې نشه د ازادی ورکوي
هغه منگۍ ورته په لپوډ کول غواړي

د منگو شور ئې بوډاگان هم به مستۍ راوړی
په سرو منگولو چې منگی غوپه کول غواړي

چې د خوگۍ او سرکانو مازیگری پری تودوي
ستوری غزل کې د گودر غاړه ستایل غواړي

د سولې لار

په ناسته نه شی خوځیدل غواړي
څوک چې منزل ته رسیدل غواړي

په تش خبرو باندې کار نه کیږي
کار په کولوشي کول غواړي

یووالی شرط دی ازادئ د پاره
که پښتونخوا ازادول غواړي

لار د یووالي دی په نښه کاندې
که د ژوند ناوې راوستل غواړي

د ستورو درومي قافیلې درسره
که لار د سولې باندې تلل غواړي

بنگري

خوشبوی دلونگین دی کرم بی خوده
چې په خود شومه نغمه مې واوریدله

دا نغمه داستاد لیچود بنگرو وه
پښتنه وه په پښتو غوږ ته راتله

مصري خان خاطر

خاطرنه مری شعر ژوندی ئې په جهان دی
هریو بیت ئې اولس-ی ساده روان دی

خاطري به د خاطروی تل خاطر کې
چې جوړ کړی د غزلو گلستادی

که خاطر د رقیبانو خاطرنه کړی
خو خاطر د میلمنو کړي قدردان دی

د خاطر خاطر په ستوري ځکه گران دی
چې خیبر ئې په مسرو باندی ودان دی

لوی پښتون شې!

تش خیال نه دی مادي چیرته اوریدلي
پښتنی مور خوی ته داسې دي ویلي

پښتو ویل، پښتو لوستل، پښتو لیکل به کوي
خما بچیه لوی پښتون شې پښتو تل به کوي

پښتو د پت ښیگرې تورې او ورورۍ نوم دی
په پت کې ژوند په پت کې ناسته ودریدل به کوی

ښیگنه ژوند د پښتنو کې ټولنیز قانون دی
ښیگنه هر چیرې بې تمې بې بدل به کوي

په توره یاد مونږ پښتانه د ډیر پخوانه یو
توره به نن توره سبا، توره هر ځل به کوي

وروري د ځواک او د ژوندون د سوکالۍ ښه ده
وروري کول وروري پالل وروري ساتل به کوي

چې پښتونخوا ته پسرلی د پښتونوالي راوړی
په زړه کې ساته پام د ستوري په غزل به کوی

د پښتونوالی فلسفه

بنست دی د ژوندون د پښتونوالی فلسفه شي
لمن دی د ادب د خوشالو گرمه دیره شي

اولس دی خوریدلی خو ژړا باندی څه نه شي
پیدا دی اولس ته د خندا یوه شیبه شي

درمل د خوریدلو انسانانو په امید شي
امید دی د ژوندون د سوکالۍ ورته تحفه شي

امید د خوشحالی او سوکالۍ چې زړه کې نه وي
انسان نه مری جوړ شی خای ئی گور او هدیره شي

دا ستوری د پښتون د خپلواکۍ به هله روڼ شي
چې واړه پښتانه په یو مرکز ټول شي جرگه شي

خوبښنه

د ايمل خان ستوری نه چې پخپل کمپوټر ئې ددی کتاب شعرونه لیکلي او هم ئې د کتاب نوم ژوندی خیالونه غوره کړي د زړه د کومې ځانگړې خوبښنه کوم.

د پښتنو شاعرانو او لیکوالانو د ټولنې د منلو ملگرو مبارز ځایي او عزیز سرشار نه ډیره مننه چې د کتاب د شعرونو په لوستلو او سینگار کې زیار ویستلی دی.

د بصیر خان ستوری نه چې د کتاب د چاپولو کار ئې او د نسیم خان ستوری نه چې د کتاب د چاپ لگښت ئې پغاړه اخستلی مننه کوم.

د انجینر عبدالخالق نوری نه ډیره ډیره خوبښنه چې په وړیا توگه ئې د خپل کمپوټر د پښتو پروگرام د را کولو او په کمپوټر کې د اچولو پیرزونه کړي او د کتاب د لیکلو د پاره ئې تخنیکي امکانات برابر کړي دی.

ډوکتور کبیر ستوری

جرمني 05.04.1997

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library